

waarheen Jezus ging om te prediken', I Petr. 3, 19 en 20: Marang diss. 214.

52) Het Inneemboek van het Aalmoezeniersweeshuis te Amsterdam heeft op 8-4-1798: "s avonds om 10½ uur gevonden een pasgeboren jongetje op de Egelantiersgracht; zonder bericht'. Het kind is 13-5-1798 gedoopt als Abraham Bosch. Vriend. meded. Gem. Archief A'dam, brief no. I-333/1961, dd. 15-6-1961. Heystek spreekt van Bos als (in 1833/4) 'oud 34 à 35 jaar', Marang, art. Ondanks Marang art. 141-2, cf. diss. 99 noot, houd ik A. Bos voor identiek met Abraham Bosch: zó tekent hij een stuk in 1835, terwijl een ander stuk uit hetzelfde jaar is getekend' De Messias in den burgt Zion', zie Marang diss. 67, deze bijdrage p. 260. Blijkens Marang diss. 241 overleed Bos(ch) vóór 1864.

53) Hier plaats ik best een hypothese t.a.v. een passage in Iets over het nieuwe licht, Kn. 24866, die dr. Meertens, art. 271, n.l. duister achtte. Ze luidt: '(zij) kruisigen den Heer der Heerlijkheid in zijne Leden, en lijdt (d.i. ligt) nu circa zeedert duizend tweehonderd en zestig dagen op de straten der groote stad'. Het ms. Heringa (Marang diss. 8) geeft als stichtingsdatum van de broederschap 18-2-1815. Het pamflet (gedateerd 1819) zal 1818 in de gevangenis zijn geschreven, d.i. (dergelijke berekeningen zijn nooit precies, Muller schrijft ook 'circa') ruim 3 jaar na het begin. Het getal 1260 komt uit Openb. 11, 3. Heeft Muller zich en Valk de 'twee getuigen' van dat vers geacht? Het ged. 1260 dagen liggen op de straten is een contaminatie van vers 3 en 7 van dat hoofdstuk. Later komt bij mijn weten, bij het veelvuldig gebruik van vers 7 door de Nieuwlichters, nooit meer het getal van vers 3 voor!

54) Men zie vooral Marang art. passim!

55) Marang diss. 67.

56) Anagr. 104-5.

57) *Maria Leer* wordt 11-12-1858 te Leiden ingeschreven als komende van Zwijndrecht, ongehuwd (zijzelf noemde zich, zie foto, vrouw Van Stratum-geb. Maria Leer - Adrianus van Straten, Puttershoek 1-1-1790, overl. Zwijndrecht 10-8-1857 - eerst na zijn overlijden verhuist Maria dus, Marang diss. 291, noot; het hofje keek daar wel doorheen; en wist, dat ze had behoord tot de Zwijndrechtse naaktlopers, Anagr. 138), Ev. Luthers, winkelierster. Zij woont in Leiden Doelensteeg, thans nr. 4 en verhuist in 1859, 60 of 61 naar het Doopsgez. Bethlehemshofje op het Levendaal, nu nr. 111, als zonder beroep. In 1866 verliest ze haar geld bij het faillissement van J. Hartevelt, Oude Rijn 39, bij (niet, zoals Anagr. meldt, op) de Hooglandse Kerkgracht - vonnis arr. rechtb. 25-5-1866. Vriend. meded. archivaris Leiden, brief nr. 785, dd. 11-10-1961.

58) Anagr. 105 v.

59) Anagr. 92 v, 128, 131, 135. Andere hoogleraren waarmee de Zwijndrechtse contact hebben gehad, zijn De Hoop Scheffer, Van der Does, Heringa. De wed. prof. C. J. C. Reuvsen, die haar foto ontvangt, is Louise Sophia Blussé, Leiden 12-1-1801, overl. plm. 1895 (brief archief Leiden 460, dd. 12-6-1961).

60) Dr. Frans Christiaan *Günst*, 1823-1886, zie N. Ned. Biogr. Wb. IX 312; hij redigeert 1855-1867 de Dageraad. Het art. van Maria,